

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	2Ε12	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	2 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Αναλυτικά Προγράμματα		
ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	3	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	Υπόβαθρου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Κανένα		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος. Συμβουλευτείτε τα Παραρτήματα Α & Β στο συνημμένο αρχείο της ΑΔΙΠ «Πρόταση Ακαδημαϊκής Πιστοποίησης Προγράμματος Σπουδών», σελίδες 20 - 24:

Παράρτημα Α [(α) Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε κύκλο σπουδών, σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης & (β) Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης]

Παράρτημα Β (Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων)

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ή επιμέρους ενοτήτων αυτού οι φοιτητές αναμένεται:

- να κατέχουν ένα «γλωσσάρι» όρων και εννοιών που σχετίζονται με το αντικείμενο διδασκαλίας και να το χρησιμοποιούν ορθά κατά περίπτωση, δηλαδή να περιγράφουν και να προσδιορίζουν με σαφήνεια και ακρίβεια το Αναλυτικό Πρόγραμμα και τα είδη του
- να διακρίνουν και να εκτιμούν έννοιες που αναφέρονται στο Αναλυτικό Πρόγραμμα και την φιλοσοφία που το διέπει
- να εξετάζουν Α.Π.Σ. και Δ.Ε.Π.Π.Σ. και να τα συνδυάζουν με τις προτάσεις και θέσεις που συναντώνται στην σχετική βιβλιογραφία και που συνθέτουν το πεδίο
- να ταξινομούν στοιχεία και παραμέτρους μοντέλων σχεδιασμού Α.Π., να εξετάζουν την εφαρμοσιμότητά τους στην πράξη, να συνδυάζουν και να διαφοροποιούν αυτά
- να συνθέτουν μοντέλα και να κατασκευάζουν/ανακατασκευάζουν «σενάρια» εφαρμογής συγκεκριμένων Α.Π. και Δ.Ε.Π.Π.Σ. και εν τέλει να τα αξιολογούν
- να αναγνωρίζουν, να επιλέγουν και να οργανώνουν τεχνικές και μεθόδους με τις οποίες μπορούν να εφαρμοστούν στην πράξη στο πλαίσιο συγκεκριμένων μαθημάτων του δημοτικού σχολείου Α.Π. παραδοσιακά ή σύγχρονα
- να κρίνουν την χρησιμότητα και αναγκαιότητα συγκεκριμένων αρχών και να υποστηρίζουν τις θέσεις τους για τους παραπάνω
- να συγγράφουν και να παρουσιάζουν ομαδική εργασία που να πληροί προδιαγραφές της επιστημονικής τεχνολογίας

Γενικές Ικανότητες

Οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος. Συμβουλευτείτε τις γενικές ικανότητες που αναμένεται να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος, όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως. Σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα.

- Κατανόηση, σύγκριση και αξιολόγηση επιστημονικών δεδομένων που συνδέονται με όλες τις συνιστώσες της εκπαίδευσης των παιδιών ηλικίας 6 – 12 ετών

- Κατανόηση, ανάλυση, στάθμιση και διαχείριση με κριτικό τρόπο των πολλαπλών παραγόντων που διαμορφώνουν την εκπαιδευτική πραγματικότητα

- Επιλογή και εφαρμογή μεθοδολογιών και εκπαιδευτικών πρακτικών, με στόχο τη γνωστική, κοινωνική, πολιτιστική και συναισθηματική ανάπτυξη των μαθητών

- Σχεδίαση, εφαρμογή και αξιολόγηση καινοτόμων εκπαιδευτικών προγραμμάτων σε τυπικά και άτυπα εκπαιδευτικά περιβάλλοντα

- Ανάπτυξη ουσιαστικής παιδαγωγικής δραστηριότητας σε εθνικό και διεθνές επίπεδο που είναι συμβατή με τα σύγχρονα δεδομένα των θετικών, κοινωνικών και ανθρωπιστικών επιστημών και, ειδικότερα, της εκπαίδευσης και, επιπλέον, αξιοποιεί με κατάλληλο τρόπο τα σύγχρονα επιτεύγματα της τεχνολογίας

- Επανα-πλαισίωση, αξιοποίηση και υποστήριξη με ενεργό τρόπο της έρευνας και συμμετοχή σε ερευνητικές δραστηριότητες που αφορούν την πρωτοβάθμια εκπαίδευση αλλά και πέρα από αυτήν, όπου η διαμόρφωση ευκαιριών μάθησης για όλους τους μαθητευομένους θεωρείται ζωτικής σημασίας

- Αναγνώριση των κρίσιμων χαρακτηριστικών της επαγγελματικής ταυτότητας του εκπαιδευτικού και ανάπτυξη της μέσα από διαδικασίες κριτικής διερεύνησης και αναστοχασμού της διδακτικής πρακτικής

- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
- Λήψη αποφάσεων
- Ομαδική εργασία
- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών (αρχών και μοντέλων)

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

A. Με θεωρία:

- Διασαφήνιση όρων που αποτελούν δομικά στοιχεία του Αναλυτικού Προγράμματος.
- Ανάπτυξη θεματικών που αφορούν τη θεωρία των Αναλυτικών Προγραμμάτων (αναγκαιότητα, αρχές, ταξινομίες στόχων κ.ά.)
- Μελέτη και επεξεργασία συγκεκριμένων Αναλυτικών Προγραμμάτων (Α.Π.Σ. και Δ.Ε.Π.Π.Σ.) μαθημάτων/γνωστικών αντικειμένων του δημοτικού σχολείου

Αναλυτικότερα, σταχυολογούνται η ορολογία του Αναλυτικού Προγράμματος, οι μορφές και τα είδη του, τα μορφωτικά αγαθά, το παιδαγωγικό διδακτικό τρίγωνο και οι προεκτάσεις του, οι λόγοι ύπαρξης και η χρησιμότητά του στην εκπαιδευτική διαδικασία, ζητήματα σχεδιασμού και ανάπτυξης Αναλυτικών Προγραμμάτων (μοντέλα, προϋποθέσεις κλπ.), η διάρθρωση των Αναλυτικών Προγραμμάτων, οι σκοποί και στόχοι τους, η προέλευση/πηγές σκοπών, οι ταξινομίες σκοπών και στόχων, καθώς και θέματα που αναφέρονται στο πρόβλημα των περιεχομένων διδασκαλίας, στη μεθόδευση της διδασκαλίας και στην αξιολόγηση των Αναλυτικών Προγραμμάτων. Τέλος, παρουσιάζονται Αναλυτικά Προγράμματα μαθημάτων Δημοτικού σχολείου στα οποία ασκούνται οι φοιτητές, ώστε να μπορέσουν κατά την Πρακτική τουλάχιστον άσκησή τους να εφαρμόσουν τακτικές και στρατηγικές που θα τους βοηθήσουν να διαχειριστούν την τάξη τους με μεγαλύτερη άνεση και ασφάλεια.

B. Με εφαρμογή:

Στο σεμινάριο αυτό καλούνται οι φοιτητές να συγγράψουν και να παρουσιάσουν σύντομες εργασίες πάνω σε θέματα που τους ενδιαφέρουν και σχετίζονται με τις θεματικές ενότητες του μαθήματος. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται σε σεμιναριακές ασκήσεις πάνω σε Α.Π.Σ. και Δ.Ε.Π.Π.Σ. με πρακτική εφαρμογή. Η μεθόδευση της διδασκαλίας (π.χ. εφαρμογή ομαδικής διδασκαλίας κ.ά.) μπορεί να διαφοροποιείται και να εναλλάσσεται ανάλογα με τις ανάγκες, τις ιδιαιτερότητες και τα ενδιαφέροντα του ακροατηρίου.

4. ΜΕΘΟΔΟΙ ΜΑΘΗΣΗΣ & ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Δια ζώσης, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</p>	<p>Πρόσωπο με πρόσωπο συναντήσεις/σεμινάρια με τους φοιτητές</p>
--	--

<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</p>	Χρήση ΤΠΕ : <ul style="list-style-type: none"> στη διδασκαλία στην παρουσίαση των εργασιών των φοιτητών στην επικοινωνία με τους φοιτητές 																																
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά οι διδακτικές προσεγγίσεις/ δραστηριότητες που κυρίαρχα ακολουθούνται (εκθετικές / μονολογικές, διαλογικές, διερευνητικές, κ.ά.) : Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα, καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης, ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS (βλέπε και Παράρτημα Γ στο συνημμένο αρχείο της ΑΔΙΠ «Πρόταση Ακαδημαϊκής Πιστοποίησης Προγράμματος Σπουδών»).</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="678 376 1015 439">Δραστηριότητα</th> <th data-bbox="1019 376 1339 439">Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου (σύνολο ωρών)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="678 445 1015 472">Διαλέξεις</td> <td data-bbox="1019 445 1339 472">5</td> </tr> <tr> <td data-bbox="678 479 1015 506">Σεμινάρια</td> <td data-bbox="1019 479 1339 506">60</td> </tr> <tr> <td data-bbox="678 512 1015 562">Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας</td> <td data-bbox="1019 512 1339 562">20</td> </tr> <tr> <td data-bbox="678 568 1015 595">Συγγραφή εργασίας / εργασιών</td> <td data-bbox="1019 568 1339 595">40</td> </tr> <tr> <td> </td> <td> </td> </tr> <tr> <td> </td> <td> </td> </tr> <tr> <td> </td> <td> </td> </tr> <tr> <td> </td> <td> </td> </tr> <tr> <td> </td> <td> </td> </tr> <tr> <td> </td> <td> </td> </tr> <tr> <td> </td> <td> </td> </tr> <tr> <td> </td> <td> </td> </tr> <tr> <td> </td> <td> </td> </tr> <tr> <td> </td> <td> </td> </tr> <tr> <td data-bbox="678 846 1015 938">Σύνολο Μαθήματος (25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)</td> <td data-bbox="1019 846 1339 938">125</td> </tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου (σύνολο ωρών)	Διαλέξεις	5	Σεμινάρια	60	Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	20	Συγγραφή εργασίας / εργασιών	40																					Σύνολο Μαθήματος (25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)	125
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου (σύνολο ωρών)																																
Διαλέξεις	5																																
Σεμινάρια	60																																
Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	20																																
Συγγραφή εργασίας / εργασιών	40																																
Σύνολο Μαθήματος (25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)	125																																

5. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΜΟΡΦΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ</p>	Διαμορφωτική & Τελική
<p>ΜΕΘΟΔΟΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ Περιγραφή της διαδικασίας/ του τρόπου αξιολόγησης Γραπτή εξέταση (ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής, σύντομης απάντησης, ανάπτυξης, επίλυση ασκήσεων/προβλημάτων), Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, κτλ. Σε κάθε περίπτωση αναφέρεται αν πρόκειται για ατομική ή ομαδική εργασία και η 'βαρύτητα' κάθε συνιστώσας της αξιολόγησης στον τελικό βαθμό (π.χ., ομαδική εργασία – 25%). Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>Αξιολόγηση με: α. Γραπτή τελική εξέταση (70%) Περιλαμβάνει: - ασκήσεις επίλυσης προβλημάτων ή/και - ερωτήσεις (σύντομης ή μη) ανάπτυξης, ερωτήσεις κρίσεως ή/και - αντικειμενικά τεστ (π.χ. ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής) β. Εκπόνηση και παρουσίαση εργασίας ατομικής ή ομαδικής (30%)</p> <p>Κριτήρια αξιολόγησης: - Σαφήνεια και συνοχή στην επιχειρηματολογία με επαρκής τεκμηρίωση των θέσεων που υποστηρίζονται - βαθμός γνώσης βασικών όρων και εννοιών - Επιμέλεια στην αναζήτηση και στη χρήση της βιβλιογραφίας - Επιμέλεια και παραστατικότητα στην τελική παρουσίαση εργασίας - Βαθμός τήρησης κανόνων επιστημονικής τεχνολογίας - Επάρκεια σχετικής βιβλιογραφίας - Επαρκής βιβλιογραφική τεκμηρίωση</p>

6. ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Προτεινόμενα διδακτικά συγγράμματα
 Σαλβαράς, Ι., Σαλβαράς, Μ. (2013). Διδακτικός Σχεδιασμός. Αθήνα: Διάδραση.
 Πετρουλάκης, Ν. (1992). Προγράμματα, εκπαιδευτικοί στόχοι, μεθοδολογία. Αθήνα: εκδόσεις Γρηγόρη.

Πρόσθετη προτεινόμενη βιβλιογραφία

Ελληνόγλωσσα

- Apple, M., Ιδεολογία και αναλυτικά προγράμματα, μτφρ Τ. Δαρβέρης, Θεσσαλονίκη 1986
- Βρεττός, Ι., Καψάλης Αχ., Αναλυτικό πρόγραμμα : σχεδιασμός – αξιολόγηση-αναμόρφωση, Ελληνικά Γράμματα 1997
- Βρεττός, Ι., Καψάλης Αχ., Αναλυτικά Προγράμματα : θεωρία και τεχνογνωσία σχεδιασμού και αναμόρφωσης, Θεσσαλονίκη 1994
- Βρεττός, Ι., Καψάλης Αχ., Θεωρία και έρευνα των αναλυτικών προγραμμάτων : προβλήματα και προοπτικές, Υπηρεσία Δημοσιευμάτων Α.Π.Θ , Θεσσαλονίκη 1987
- Βρεττός, Ι., «Το πρόβλημα της εγκυρότητας και η νομιμοποίηση στη λήψη αποφάσεων κατά τη σύνταξη Αναλυτικών Προγραμμάτων», άρθρο στο περιοδικό Παιδαγωγική Επιθεώρηση , τ.χ 19/1985, 119-134
- Βρεττός, Ι., Σχεδιασμός και αξιολόγηση Αναλυτικού Προγράμματος Ιστορίας : μια προσπάθεια αναμόρφωσης του αναλυτικού προγράμματος με ένα παράδειγμα για μια διδακτική ενότητα της Γ΄ Γυμνασίου , Θεσσαλονίκη, 1996
- Λαϊνάς Θ., «Διοίκηση της εκπαίδευσης και Αναλυτικά Προγράμματα : Η θεσμοθέτηση της αποκέντρωσης και της ευρύτερης συμμετοχής», άρθρο στο περιοδικό Παιδαγωγική Επιθεώρηση , τ. 19/1993, 254-294
- Νούτσος, Χ., Διδακτικοί στόχοι και αναλυτικό πρόγραμμα : κριτική μιας σύγχρονης παιδαγωγικής ιδεολογίας, Γιάννενα 1983
- Ξωχέλλης, Π., «Το πρόβλημα του εκσυγχρονισμού του Αναλυτικού προγράμματος», άρθρο στο περιοδικό Φιλολόγος, τ.χ. 23/1981, 265-271
- Ξωχέλλης, Π., « Η προβληματική του Curriculum. Μια κριτική προσέγγιση», άρθρο στο περιοδικό Παιδαγωγική επιθεώρηση, τ.χ 11/1989, 161-171
- Ταρατόρη-Τσαλκατίδου κ.ά. (2007). Επιστημονική Τεχνογραφία. Αθήνα: Ατραπός.
- Φλουρής, Γ., Αναλυτικά προγράμματα για μια νέα εποχή στην εκπαίδευση, Αθήνα 1997.

Ξενόγλωσσα

- Ellis, A. (2013). Exemplars of Curriculum theory. N.Y.: Routledge.
- Gordon, P. (Ed.) (2013). A guide to educational research. N.Y.: Routledge.
- Lawton, D. et al. (2012). Theory and practice of Curriculum studies. London and N.Y.: Routledge.
- Lockheed, M. E., Verspoor, A. M. et al. (1991). Improving primary education in developing countries. N.Y. Oxford University press.
- Pinar, W. (Ed.) (2013). Curriculum-Toward new identities. N.Y.: Routledge.

Συναφή επιστημονικά Περιοδικά (ελληνόγλωσσα και ξενόγλωσσα)

- Κίνητρο
- Παιδαγωγική Επιθεώρηση
- Επιστήμες της Αγωγής
- Νέα Παιδεία
- Curriculum Journal
- Journal of Curriculum Studies
- Pedagogy Culture and Society
- Studies in science education
- Educational Review
- Educational Studies